

BAJA ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉS: Havonta 1 K negyedévre 2-50 K félévre 5 K egész évre 10 K
Hirdetések árazásában szerint felvételnek a kiadóhivatalban Baján, valamint az összes bel- és külföldön létező szolid hirdetési irodákban. — Nyitlér sora 30 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: ROTHSCCHILD ZSIGMOND
KIADÓTULAJDONOS: CSERNICSEK IMRE.
Megjelenik minden szerdán és szombaton.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: BAJÁN
Kéziratokat nem adunk vissza — Bérmentetlen leveleket nem fogadunk el.

A rendőrök fizetésrendezése A vallás örültje.

Bárhoz elzálogosított

sorsjegyek, értékpapírok és vidéki takarékpénztári részvényeket saját pénzünkön kiváltunk s azokra legmagasabb kölcsönöket a legolcsóbb kamat mellett adjuk. A zálogjegy beküldése (az aláírással) elegendő **Délvidéki Ált. Takarékp. Részv. Társaság és váltóüzlete Szabadka**

Drágaság és társadalom.

Kiáltó jajként hangzik fel a keserű panasz népünk ajakán és hogyha ez így tart tovább is, kiszámíthatatlan lesz a következménye.

Ennek a keserű panasznak a drágaság a forrása.

A drágaság, ez a hatalmas szörnyeteg folyton-folyvást fenyegetőbbben, vesztjósólán tájta fel óriási száját, hogy végre is elnyelje egészen azokat, kik kénytelen-kelletlen áldozataivá lesznek, a munkásokat, a kis embereket, az alsóbb néposztályokat.

Száz és száz helyen folyik anketés, gyűlésezés, tanácskozás, hogy miképen lehetne és kellene a bajon

segíteni, de hatásos eredményt még sehol sem láttunk, áldásait nem éreztük.

Önkéntelenül is felvetődik az okozat elhárításának harcában, a miért kérdése.

Mi az oka annak, hogy úgy a bel, mint a külföldön oly rohamos léptekkel terjed a drágaság, mintha megszünni egyáltalán soha többé szándékában sem volna?

Vannak, akik azt mondják mellüket verve az igazukért, hogy semmi más nem oka a drágaságnak, mint a sztrájk.

Ha kipusztulna a világból a sztrájk virágzó fája gyökerestől, úgy mindjárt paradicsomi boldogság várna reánk!

Ezzel ellentétben vannak akik azt állítják, hogy éppen megfordítva van. Nem a sztrájk oka a drágaságnak, hanem az utóbbi az előbbinek. Nagy ára van mindennek a piacon, szükséges tehát, ha a munkásember élni akar, nagyobb jövedelemre szert tennie, ha szép szóval nem, sztrájk utján.

No, de mi politikával nem foglalkozunk, így tehát egyik fél állításáról sem nyilatkoztatjuk ki véleményünket. Célunkhoz híveri egyszerűen constataljuk, hogy a mi a drágaságokat illeti, az eddig eldöntve nincs.

A nagy drágaság közepette rikitóan ötlük szemünkbe a húsárok óriási magassága. Régesrégén élt egy király kinek az volt a hő kívánsága, hogy legszegényebb alattvalójának is legalább vasárnap, egyszer egy héten csirkehús főjön a fazékjában. Ez régen volt, de soká lesz. Ma a sült krumpoli lett — királyi eledel!

Hús és társadalom a lehető legrosszabb viszonyba kerültek egymással. Hogy miért szakadt vége a szép egyetértésnek, annak különböző magyarázatával találkozunk. Egyrészt a sertésveszt, részleges baromfiveszt, másrészt pedig a gazdasági háborút, vagyis a szerb határzárt hozták fel okul.

Bármire vezethető is vissza azonban a húsárok roppant emelkedése,

Elseje.

Ez a legborzasztóbb nap az egész hónapban! De nemcsak borzasztó, hanem izzasztó is. Még a téli hónapokban is izzasztó. A hitelezők izzadnak követeléseik behajtásában s az adósok izzadnak a fizetés nehéz munkájában. Mert könnyű annak, akinek nem nehéz; de tessék megmondolni, milyen nehéz annak, akinek nem könnyű úgy beosztani a havi fizetését, hogy tíz esztendőre kinyuló adosságait minden hó elsején rendezhesse. Az elseje az igazi kritikusi nap! E mellett szegyenkezve bujhatnak el Falb kritikusi napjai

Már hajnalban csilingel a csengő. Jön a tejes kocsis. Hozza a havi számlát. Tessék fizetni. A szobalány zörög a hálószobába ajtaján.

Nagysága kérem, a tejesember van itt. — Üsse meg a kő! Zug bent a nagyságos ur.

Nem tudott vagy előbb, vagy később jön-

ni. Éppen most kellett az ördögnek idehozni? Kergesse pokolba.

— Mondja neki, hogy holnap jöjjön.

Teszi hozzá ő nagysága.

De ne ilyenkor.

Valamivel később.

Az urnak ilyenkor esik legjobban az alvás.

A szobacica egyet hunyorit a szemével és mosolyogva szalad ki.

— Holnap jöjjön a számlával: de ne ilyen korán.

— Há' szén ma van elseje! Dörmög a kocsis. Oszték nem érek én rá később gyünni. Ha nincs az urnak kedve kora reggel fizetni, hát adja ki előtte valónap este a pénzt magának.

Mondja meg az urnak.

De borralaló is legyen ám mellette, mert különben nem hozok ám tovább tejet ide a harmadik emeletre. Én miattam akár éhen vezhetnek!

Még el se végezte mondókáját, már a

lisztes képű pékias dugja be az ajtón süteményes kosarát s először is a számlát nyújtogatja s csak azután szedi elő a szabadszemmel alig látható égett zsemlyéit.

— Ejnye de sietős maguknak is a számla. Hát nem tudnak vele várni?

— Hova várjunk? Nem eleget vártunk egy hónapig? Ugy beszél, mintha nem tudná, hogy ma elseje van.

— Jól van, jól van! Ne járjon a számla annyit; mert utóbb még be találja kapni a kosarát. Jöjjön holnap.

— No már én addig el nem megyek, míg a számlámat ki nem fizetik. A gazdám azt mondta, hogy leharapja a fületem, ha pénz nélkül megyek haza. Én pedig oda nem adom a fületem a maguk kedvéért.

Mit volt mit tenni, a szobalány megint bekopogtatott a hálószoba ajtaján.

— Nagysága kérem, a pék van itt.

— Az istennyila csapjon a lisztükucakába! Hát ennek is most kellett jönni. Éppen most ének legjobban az alvás és nem

SZOMBATHY

fényképész- és festő
múterme

SZABADKA, DEAK-U. 3.

PLATIN
KÉPEK!

Művészies
kivitelű

KÁROLY

fényképek és festmények

Minden időben eszközöltetnek felvételek.

Legkedvesebb karácsonyi és ujévi ajándékok.

Színész felvételek jutányos árban.

jutányosan
készítetnek.

MATT
KÉPEK!

annyi bizonyos, hogy a bajon minden-
esetre segíteni kell a társadalomnak
minél hamarabb! Nem elég arra hi-
vatkozni, hogy pld. Németország-
ban, Berlinben, még nagyobb a drá-
gaság, mert ebből nem élünk meg!

Hanem igenis az illetékes faktorok-
nak teljes gőzzel kell elindulniok a
drágaság leküzdésének célja érdekében!

Mindent el kell követni a társada-
lom vezető férfiainak, hogy legalább
a többi élelmiszerek, mint a tej, vaj,
főzelékfélék, étel kivonatok s b. ne
legyenek méregdrágák, hogy étkezé-
sünket rendszeresebben, olcsóbban
eszközölhessük. Mert ha cenzurát is
iglyolynak az állapotok közéleti-
sünk piacán, annak nem lehet más
eredménye mint nyomor, bűn, zülöttsé-
g minden téren. Ez pedig lehet
legkevésbébb feladata egy modern
társadalomnak, így tehát nekünk sem!

A budisták irgalma.

Az »Obeesei Hirlap« írja:

Óbecse nagyközség képviselőtestülete
nem ad a szegény gyermekek felruházásá-
ra semmit; az óbecsei jótékony magyar
nőegylet hasonlóképen cselekszik, csak a
budli asztal társaság marad hí régi szoká-
sához s felruházott ismét 6 iskolás gyer-
mekek tetőtől talpig felekezeti és nemzeti-
ségi közműveltség nélkül.

Irgalmasságot cselekedett, követte az is-
teni mester tanító szavát: »Legyetek ir-
galmasok, hogy irgalmasságot nyerjétek!«
Szegények mindig lesznek veletek, de
én nem mindig leszek veletek.

Ime beteljesedett az örök bölcsesség
jöslása most is!

Teljesen kiment a nagyságos ur szeméből
az álom. Félkelt megmosakodott s magára
ölte hálókötötését, kiment az előszobába
s ott fogadta a számlával jelentkező had-
sereget, mely szép »cinzel marsch«-ban
vonult föl a lépcsőn.

Valamennyivel röviden végzett.

— Én is csak elsején kapom a fizetésem-
et. Szíveskedjenek addig türelemmel
lenni, míg megkapom.

Erre a kijelentésre a mézáros, a fűsze-
res, a fás, a szenes, a bérkocsis, órás, a
kértész, az asztalos, a lakatos, az ablakos a
a villamos, a bádogos, a szabó, a cipész,
a kalapos, a varróné a s mindentudó Isten
a megmondhatója, míféle férfi és nő ugyan-
azon sorrendben vonult vissza, hogy más-
nap megint elül kezdje a fölvonulást.

Azt hiszik, hogy ezzel az elsejének iz-
galmai elmulottak? Szó sincs róla.

Nagyságos ur kérem, el tetszett felejteti
a bankban tegnapielőtt egy váltója lejárt
Ma már elseje van. Utolsó nap.

Köszönöm a figyelmeztetést. Tessék egy
korona borrhával.

Másik alak jelentkezik.

Nagyságos ur kérem, az életbiztosítási
nyugtája a múlt hó elsején volt esedékes.
Ma megint elseje van. Méltóztassék a nyug-
tát délig beváltani.

Köszönöm barátom, hogy hozzám fáradt.
Majd beküldöm a pénzt. Fogja ezt a kis
borravalót.

Mert, ha egy pohár vízel adunk a szom-
jazónak, ha pár garast adunk a szűkölkö-
dőknek; az éppen annyi, mintha neki adnók

S a hála, mit nyújt érte a szegény, a jó
kívánság a szívből jött hálaérzetű. »Adja
Isten ezer annyit érte!«

Amiként a gyermekek a legnagyobb öröm
a családban, úgy boldog öröme a társada-
lomnak, ha segíthet a kebelében élő sze-
gényeken és árvákon.

Ezeknek mondotta az Úr Krisztus: En-
gedjétek hozzám jönni a kisdedeket; mert
övék a mennyek országa.

Ők az Isten irgalmának kegyelem kincs ei,
s ahol még gondolnak a szegény elhagya-
tott árvákra ott még van szív, van lélek.

Nem cselekszik tehát helyesen a társa-
dalmi jótékonyosság sáfárja, ha a nagy
munkabérre utalva nem tart karácsonyi
ünnepséget; mert, hogy a szegény keres-
hetett, hogy az eltorbézolt pénzből nem
jutott a didergő gyermekeknek, az még
nem ment senkit fel attól, hogy jót ne
cselekedjék.

Avagy oka lehet annak a szegény di-
dergő családjának vagy kicsiny családtag,
hogy fentartója élvezzi keresetét?

Hízen éppen az ilyenekről, az ily két-
szer szerencsétlenekről kell gondoskodnia
a társadalomnak, mert ezeken az Istenen
kívül senki más nem segíthet.

Ne tartunk tehát tea estélyeket, hanem
teljesítsük feladatunkat, erkölcsi kötelessé-
geinket: Segítsük a szegény, elhagyott,
szegényeket és árvákat, akikről senki sem
gondoskodik.

Kövessük a budlisták nemes példáját,
akikért most 6 árva gyermek imádkozik s
kéri működésükre az Isten áldását.

Mert a budlistasztaltársaság-céljainak meg-
felelt, teljesítette hivatását, gyakorolta a
jótékonyt az s bárki hármát kiabáljon
e társaságra a budli név nem szégyene, de
még az sem áll, hogy a miutlás, lumpo-
lás, dorbézolás, szabad pálinka ivás, meg
tudom én mi az ürügy arra, hogy e

Félórai szünet. Megint csezengetnek.

— Ki az már megint?
— A kaszinó szolga.
— Mellyik?
— A nemzeti...
— A polgári...
— Hát maga?
— Én a katolikus köri.
— Én meg a budai külvárosi katolikus
köri...

— Hát maga?
— Mecsek Egylet.
— Muzeum Egylet.
— Nőegylet.
— Hadastyán Egylet.
— Szabadgondolkodó.
Torna-Egylet.

— Good Templár.
— Elég! Elég!! Elég!!! Az Istenért
ne mondják tovább, mert rögtön levetem
magamat a harmadik emeletről. Mit akarnak
?!

— Egy kis pénzt.
— Hát mi van ma, hogy az egész világ
megindult s minden ember pénzt akar?
— Elseje!

Klymax.

társaság megvetetté tétessek; mert ahol a
jótékonyt oly meleg talajra talál: ott a
jótékonyt ellentétes fentsoort erkölcsi
hibák nem burjánzhatnak.

A tény, hogy a budlisták tetőtől-talpig
felruházták Kerecsin Lázár szegény szerb
gyermeket, akinek nincsenek szülői, Bollók
Ferenc IV. oszt. fiut, aki szintén apátlan,
Kocsis Mihály teljesen árva gyermeket, kit
jósziút bátyja tart el, továbbá Takács
Ferencet, Pénz Jánost és Kohn Andort: a
legerősebb bizonyítéka annak, hogy e
társaság hivatásának megfelelt.

Hogy pedig a pletyka nyelvek nem ár-
thatnak a társaságnak, bármit kiabáljanak is
rá, arról garantál annak díszelnőke Pandek
Antal ur, az óbecsei kereskedő osztály
derék tagja, az ipariskolai feügylőbizott-
ság igaz érzésű elnöke, aki a budlisták
igaz hálájára és tiszteletére méltó lehet,
hogy számukra oly szép társadalmi helyet
készített.

X.

HIREK.

Figyelmeztetés! A helybeli m.
kir. postát igénybe vevő közönséget
figyelmeztetjük, hogy az érkezett és
nekik kézbesített, szállítóleveleket hát-
oldalaikon aláírni el nem mulasszák,
mivel a postahivatal csak az igény
jogosított címzett aláírásával ellátott
szállítólevelek ellenében adja ki a
csomagokat. Egyben megjegyezzük,
hogy a szállítóleveleket mindig ma-
gának a címzettnek vagy szabályszerű
meghatalmazottjának kell aláírni, nem
pedig annak az egyénnek, ki a cso-
magot a postáról elviszi.

Drágul a nyomtatvány. A Vidéki
Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége
értesíti a közönséget, hogy december 1-
ével az országban életbelép az új munkás
árszabály, a mely lényegesen emeli a mun-
kabéreteket. Ennek következtében elkerülhet-
etlen a nyomtatványok árának aránylagos
emelése is az egész országban.

Közigazgatási bizottsági ülés. F.
hó 10 én hétfőn délelőtt 10 órakor
tartotta Baja város közigazgatási
bizottsága rendes havi ülést, Dr.
Ambrozovics Lajos főispán elnöklete
alatt. Dr. Hegedüs Aladár polgár-
mester jelenté, hogy a tanácsi iktatóba
1903 ügydarab érkezett és október
hórlól 1089 ügydarab maradt. A
rendőrkapitán ysághoz 1076 ügy ér-
kezett. Büncselekmény november
hóban 54 követetett el. A királyi
ügyész jelentést tesz a bajai járás-
bírósi ügyfogház állapotáról. Dr. Moder
Géza tanácsnokká választása folytán
lemond anyakönyvi helyettesi állásá-
ról. A bizottság Dr. Fehér Jörinc
I. aljegyzőt javasolja anyakönyvi hely-
ettesessé kineveztetni. Dr. Bernhard
János tiszti főorvos jelenté, hogy a
hevenyfertőző betegségek múlt hóban
járványterüleget léptek fel, mi okból az
ovodákat 20-áig bezárták. A városi
közkórházban múlt hóban 336 beteget
ápoltak. Született 43 gyermek, elhal-

kaphatók:

Roth Armin

cipő, női- és férfi divatárúüzletében SZABADKAN.

HAZAI IPAR!

HAZAI IPAR!

Kobrák cipők és Hamerli keztyűk

lak 31-en, szaporodás 12. Veszett kutya 2 embert mart meg, kiket a Pasteur intézetbe szállítottak, kezelés végett. Pénzügyigazgató jelenti, hogy a múlt hóban állami adóban befolyt 91,736 korona. Bélyeg és illetékben 7515 korona.

Közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága ma szombaton tartja rendes közgyűlését.

Felolvasás és ismertetés. A bajai kereskedő ifjak egyletében ifj. Wagner Antal esztörtökön este felolvasást tart. Felolvasás után Stricker Simon a »Magyarországi Munkás Rokkant és Nyugdíj Egylete« fiókjának pénztárnoka, ismertetni fogja ezen egyesület céljait, hogy ezáltal a kereskedő ifjakat a belépésre készítse.

A leányegylet teazsurja. A bajai jótékonycélú leányegylet vasárnap délután sikerült teazsurt rendezett, melyen a következő hölgyek és urak gyönyörködtették a szép számmal megjelent közönséget: Kollár Ilonka, Alföldy Ilonka és Schwaiz Elza kisasszonyok, Somkúti Sándorné urasszony és Szász János ur az egylet titkárja.

A palánkai áll. polg. iskola f. é. 23-án vasárnap délután a zongora alap javára színelőadást rendez, melyre meghívja a közönséget az Igazgatóság.

Lozás Szeremlén. Dömötör Pál községi jászó lakásáról elloptak 90 korona készpénzt és sok ruheneműt. Az ismeretben tettest a csendőrség nyomozza.

A nemzeti szalon megnyitása. A nemzeti szalon bajai kiállítása holnap vasárnap délelőtt 12 órakor nyitattik meg. A kiállítást Dr. Ambrozovich Lajos főispán, a kiállítás védnöke fogja megnyitni a tanítóképző rajztermében. Este ismerkedés lesz a »Nemzeti Szálloda«-ban.

Jubileumi bankett. E hónap 15 én diszes bankett lesz Budapesten a Royal-szálloda dísztermében. A bankettet hirdetési vállalatának tíz éves jubileuma alkalmából Leopold Gyula rendezi, aki a bankettre a fővárosi és vidéki sajtó minden szereplő alakját meghívta.

Figyelmeztetés. A postai csomagok czélszerű csomagolása, helyes czímzése stb. tárgyában. A karácsonyi és újévi rendkívüli csomag forgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és czímzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszer, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszon vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó.

Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsinaggal többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsinag keresztetési pontjain pedig pecsétviasszal lezárni kell.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címzira-

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált **órajegyzéket**, 3000-nél több rajzzal, mindennemű **nikkel-, ezüst- és aranyórák**, valamint mindennemű **széles arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bronzok** stb. **óradíró gyári árban.**
 Svájci óradíró gyár (Roskopf) palotái ... K. 4.-
 System Roskopf palotái óra ... K. 5.-
 Nikkel óradíró óra ... K. 6.-
 Biogézi óra „Sas Roskopf”-nikkel rem. K. 7.-
 Ezüst remonitőr óra „Glória” mával K. 1.90
 Ezüst remonitőr óra darab fedővel ... K. 1.12
 Ébresztőóra K. 2.90, Konyháóra K. 3.-
 Solwarzáci óra K. 2.50, Kalkulaóra K. 50
 Minden órára 3 evl. érdekl. díjazás. — **Nincsen kockázat! Beesés ellen megengedve, vagy a pénz vissza!**

KONRAD JÁNOS
 Első óra a gyár széküldő sírúház,
Brux 253 szam. (Osztrországi.)

ELADÓ SZÁLLODA.

Betegség s magas kor miatt, a »Fekete Sas«-c. szállodám teljes berendezéssel együtt, a szálloda épületét és tartozékait eladó. A szálloda épületében van és 2 utcára, u. m. budapesti-ut (vásártér) és Sütő-utca nyílik. Az épület áll: 6 lakosztály, ebéskamra, 2 konyha, 2 pince, kábiló, nagy kocsiszín, fűszaka stb. továbbá teljes kávéházi berendezés. A feltételek megutódozhatnak.

Maikovics János vendégsz. tulajdonos.

taiban ezenkívül a kertület, utca, hárszám emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő.

A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott post anincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatábláskára, bördarabra vagy erős lemez-papírra írandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papírlapokra írt címeiket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címzirat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton lévő címzirat leesné, elveszne, vagy pedig olvashatatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon lévő címzirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagot tartalmát úgy a címzirat, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címzírása, nemkülönbön az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiírandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.)

A tartalom íy részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

A bajai magyar iparkiallítás megnyitása. Az országos magyar védőegyesület bajai fiókegysületének karácsonyi kiállítását december 9-én délelőtt 11 órakor nyitotta meg Ambrozovich Lajos dr. főispán az ipartestület és nagy tanácstermében. A megnyitó ünnepre megjelent Baja város egész iparossága, sok kereskedő és a vá-

rosi tisztikar számos tagja, Hegedüs Aladár dr. polgármester vezetésével, valamint több bírósági és magánisztviseivel és a város előkelő hölgyei. A főispánt belépésekor lelkes éljenzéssel fogadták, a kit Somonyi Emil gyáros, a bajai magyar védő egyesület elnöke üdvözölt. Azután Czernay Imre ipartestületi elnök köszöntötte a főispánt. Ambrozovich dr. főispán szíves szavakkal köszönte meg a fogadást és a közönséghez fordulva, kérte, hogy ne csak dicséretekkel és szóbeli elismeréssel vegyen részt ebben a kötelességszerű, nemzet-társadalmi mozgalomban, hanem legfőbb ideje annak, hogy vásárlásaival segítse fölkarolni az érdemes magyar ipart. A sikerült kiállítás iránt városszerte és környékén nagy az érdeklődés és valószínű, hogy a kiállított tárgyak csakhamar vevőkre fognak találni.

A vallás örültje. Békéscsabáról írják: tegnap Mezőberényben a templom előtti kutban szent zsoldárokat énekel egy leány, aki a kutba ugrott és a kiálló kövekben megakadt. A rendőrség vizsgálatot indított ebben az ügyben és megállapította, hogy Sóth Róza cselédleány csakugyan beleugrott a kutba, de nem énekel, hanem rémes sikoltással segélyért kiáltott. A leány az édesapja üldözése elől akart a halálba menekülni. Apja ugyanis baptista és azt akarta, hogy leánya is térjen át az evangélikus hitről a baptistárd. A leány nem akarta elhagyni hitét, de apja annyira üldözte emiatt, hogy ezért akart öngyilkossá lenni. A kut hideg vize azonban lehűtötte és mikor a víz felvetette, megkapaszkodott egy téglában és segítettégért kiáltott. A rendőrségén sirva panaszkolta, hogy végre is csak meg kell ölnie magát, ha még nem mentik apja üldözésétől. Ugy látja ugyanígy hogy az apja vallási örülteben szenved.

A szabadkai siller. Egy országszerte hírneves zeneszerző, Gaál Ferenc legszébb férfi korában lett áldozata a szabadkai sillernek. Mert, igenis ez vitte a siller a kiváló férfiu. A iőbb lapok erről mítsem írnak, azok azonban, a kik ismerték, jól tudják, hogy minő szenvedélye volt Gaálnak a siller. És jól tudta az a keresmáros is, a hol törzsvendég volt, hogy az ő bora fogja a nagynevű férfiu sillerbe vinni, még sem volt annyi lelkiismerete, hogy lebeszélte volna az ivásról, vagy legalább is ne adott volna neki bort, hanem e helyett boldogságtól sugárzó arccal vitte liter számára asztalához a bort. Hja, első az üzlet! Embárattl kötelesség — az su vix!

A legszépbb karácsonyi és újévi ajándék kapható

Klein Antal

óras és ékszerész-nél Palánka, Fúttca

Egy jófiu tanulóul felvétetik
Rothschild Zsigmond
 fűszer, liszt és csemegékereskedésében
BAJA, Eötvös-utca

Bácsbodrog vármegye rendőrségének újjászervezése.

Már rég kellett volna!

Ime az egyik hatalmas intézkedés, mely belügyi helyzetünkön lendíteni fog. Olvaszuk csak vármegyénk alispánjának e tárgyban kibocsájtott intézkedését, melynek teljes szövege ez:

37467. sz. alisp. 1906.

Tárgy: A községi rendőrség fizetés-rendezése.

A vármegyei rendőrség újjászervezése a rendőrség anyagi helyzetének javítása céljából általam összehívott s f. évi július 31-én megtartott értekezleten azon általános meggyőződés nyert — minden oldalról kifejezt, hogy tekintve a mai nehéz megélhetési viszonyokat s azon követelményeket, melyeket a rendőrségtől minimálisan is elvárunk — a rendőrök a jelenlegi javadalmazásaikból a legtöbb helyen alig képesek magukat fentartani. E körülmény nemcsak a közbiztonság érdekeinek veszélyeztetésével jár annyiban, hogy számos esetben rendőri állás megszerzése esetén alig akad egyáltalán pályázó s az amúgy sem túl nagy számban rendszeresített rendőri állások közül számos huzamosb időn át üresedésben van, de határozottan maga után vonja azt is, hogy a legtöbb esetben hivatának betöltésére alig alkalmas és képes egyének pályáznak és alkalmazhatnak, minek szükségképeni következménye, hogy vármegyénknek ezen üdvös és szép reményekre jogosított intézménye nem emelkedni, de hanyatlani fog. — Ennek elejét veendő szükségesnek tartom, hogy első sorban a rendőrök anyagi helyzete javíttassék s maguk és családjuk tisztesség megélhetése biztosíttassék. E cél elérésére szükségesnek tartom, hogy minden községi közrendőr évi fizetése minimálisan 600, a rendőrvezető pedig legalább is 800 koronában állapíttassék meg, s ezenkívül a rendőrség ruházatát a költségektől nyerve minden díjfényt nélkül.

Ezen utóbbival a rendőrség helyzetének javításán felül a vármegyei rendőrség egyenruhájának egységességét is óhajtom biztosítani, amennyiben legcélszerűbbnek vélem hogy akár az egyesjárások, akár valamennyi járás rendőrségének ruházata egy vállalkozónál rengetettnek meg s az által, hogy az összes rendőrségi ruházat egy beszerzési forrásból eredne, első sorban az egyenruhák egységes és egyöntetű volta másrészt például már a ruházathoz szükséges kelmének egy hazai gyárból való és nagyobb mennyiségben való megrendelése esetleg árlejtés útján való beszerzésnél az egyenruhák olcsóbb áron való szállítása biztosíttassék.

Hogy e célt megvalósíthassam, felkérem főszolgabíró urat, hogy befolyását érvényesítve hasson oda, hogy járásában, amennyiben egyes községekben a fentjelzett minimális javadalmazásnál is kisebb fizetésben részesülne, — a községek által a fentebb jelzett fizetésemelés mielőbb biztosíttassék s egyszersmind a ruházatnak egységessége, valamint a községek részéről leendő ingyenes kiszolgáltatása elvállaltassék, s az e tárgyban hozandó képviselőtestületi határozatok még ez évben törvényhatósági jóváhagyás végett ide beterjesztessenek.

Tett intézkedéséről és annak eredményéről sziveskedjék hozzám tájékoztató jelentést tenni.

Zombor, 1906. nov. 25.

VOJNITS, s. k. alispán.

Ehhez nem kell kommentár; de hogy mi minden fog következni e rendelet érvényre jutása után, arról még lapunk hasábjain fogunk értekezni.

Köhögés!

Aki ezt nem gyógyítja, vétkezik saját teste ellen!

KAISER-FELE

mell-karamellái

3 fenyő védjegy

Orvosilag ajánlva köhögés, hurut, rekedtség, elnyálkásodás, hörög és légesőhurut ellen.

5120 közl. hit. biz. igaz. hogy amint ígérnek, meg tartják

Doboz 20 és 40 fillér. Kapható Hondl Imre gyógyszer. Palánkán.

Személy hitel! Kezes és kezes nélkül katonatisztek, papok, állami, megyei és magán-tisztviselők, tanítók, kereskedők, nyugdíj jogosult hölgyek és magánosoknak 14—20. évig terjedő időre tőkeamat törlesztéssel! Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4% 4% 4% 4%

Jelzalog hitel. 300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földek, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányák, a becsérték 3/4 részéig.

Építési hitel építésfélben levő ingatlanokra 2 és 3 részletben, oly arányban, amely arányban az építkezés előre haladt.

Bank és magánrúdos konvertálása! Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan, elsőrangú intézetek által. — Kérjen prospektust! Válaszbélyeg mellékelendő!

MELLER L. EGYED
Budapest, V. Koháry-utca 19

Ha köszvényben, reumában, ischiásban szenved, vegyen egy üveg

DR. FLESCH-FELE

KÖSZVÉNY-SZESZT

mely csúzi, köszvényt, reumát; kéz, láb, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalomokat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. Flesch E. M. „Magyar korona” gyógyszerárában, Győr, BAROSS-ÚT 24. SZÁM.

Másfél deciliteres üveg ára 2 K. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 K. 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésénél már bérmentve, utánvételt küldjük.

Pénz!

Törlesztéses készpénz-kölcsönt.

földbirtokra, a birtok értékének háromnegyed részéig, három és fél, 4 és 4 és fél százalék alapon, 10-től, 70 évig törleszhető. Régi terhek sokkal magasabb összegre és olcsóbb kamatra átváltottatnak. A kölcsön a fél kezéhez fizetetik. Gyorsan eszközöl! minden előleges költség nélkül!

Klauber S., bankbízor anyi irodája Baja.
Tóth Kálmán-tér, a plebánia templom mellett.

Lux Mihály könyvkötő Obecsén

Templom-utca 21. sz.

KÉSZIT MINDEN E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKAT UGYANOTT KÁPHATÓ: IMAKÖNYV, NAPTAR, OLVASÓ, NOTES, LEVÉLPAPÍR ÉS KÉPES LEVELEZŐ-LAPOK OLCSÓ ÁRON. — A N. É. KÖZÖNSÉG SZIVES MEGRENDELÉSEIT KÉRI.

Rheumát, Csúzi, Köszvenyt feltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Árányi herculesfürdői RHEUMA-OLAJ

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütés, erőltetés, ficamodásoknál, fülfájás és fülzugás, fej- és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer. Hódmezővásárhely, Kossuth tér
Ára egy üvegnek 2 K. Próbáitve 1 K, 6 K. rendelésnél ingyen csomagolás, bértmentve
Vigyázz! Egy próba mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszelni.

A karácsonyi vásár alkalmával

van szerencsem a n. é. közönség szives tudomására hozni, mi szerint az ős-zes raktáron levő

kézimunkákat kelekkel együtt

ugyszinte a FÉRFI- és NŐI-SZABÓ kellekeket a legutótyosabb árban

kiárúsítom!

Ezen alkalmával felkérem a t. vevőközönségnek az eze a tereen főmérőlendő szükségletet raktáramból mihamarabb földözni, hogy még a kelto vásárlókból kedve szerint vásárolhasson. Maradtam mely tisztelettel

:: FISCHER PAL ::

Pénzkölcsön!

TÖRLESZTÉSÉS, földbirtokra és bajai bérházakra, valamint nagyobb magánházakra és építkezési célokra is az érték háromnegyed részéig 10—15 évig terjedő törlesztési időre 4 és fél százalékos törskamattal, úgy, hogy a kamattal a tőke is visszafizettetik, a leggyorsabbban készkőzöl

Spitzer Sándor

bankbizományi irodája
BAJA, Vörösmarthy Mihály-utca 6. szám alatt (a Központi-Szálló atellenében.)

Előleges költség nincsen, a bekebelezési költségeket is kivánata előlegzem. Drágább kamatu tartozó okat bélyegmentesen konvertálom jóval magasabb összegre.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utafutata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!